

Keratitis

Provtagning och behandling för misstänkt bakteriell infektion

---

Hitta i dokumentet

[Indikation för odling](#)
[Provtagningsförfarande](#)
[Behandling](#)

[Antibiotikaval i slutenvård](#)
[Antibiotikaval i öppenvård](#)

Indikation för odling

Om liten keratitis <1,0 mm, och/eller limbusnära <2mm kan man avstå från odling. Detta enligt resonemang att dessa ofta är inflammatoriskt betingade men bör behandlas profylaktiskt med antibiotika.

Vid stora, djupa keratiter, särskilt med förekomst av ljusväg ska odling göras. Andra indikationer för odling är behandlingssvikt och då behövs inte utsättning av antibiotika innan provtagning. Ny provtagning behövs även vid misstanke acanthamöba eller svamp. Finns misstanke om acanthamöba bör prov för detta tas så tidigt i förloppet som möjligt, då prognosen är bäst om behandlingen påbörjas medan infektionen sitter i epitelet.

Provtagningsförfarande

Se instruktionsbild på keratitbrickan.

1. Droppa tetrakainbedövning utan konserveringsmedel.
2. Ta knivblad på peang.
Skrapa i kanten av keratithärden.
3. Stryk ut i ena delen av den bruna agarplattan. Gör samma sak i båda delarna av den tvådelade gula svampplattan. (OBS! Om provtagaren känner sig obekvämt med att hantera skalpell kan främmande kroppsinstrument eller bomullspinne användas.)
4. Hos kontaktlinsebärare kan med fördel kontaktlinsen läggas på en separat agarplatta.

Misstänks acanthamöba ska ett nytt knivblad användas. Knivbladet som är rostfritt ligger tillsammans med rör med Pagets saltlösning i en behållare på brickan. Använd peang för att hålla i skaftet. Skrapa i kanten av keratithärden och lägg bladet i Pagets saltlösning. (Om både lösning och rostfritt knivblad ej finns att tillgå används vanligt knivblad som skakas i rör med fysiologisk koksaltlösning men knivbladet ska då borttagas innan det skickas.) Ska skickas till mikrobiologen SUS Lund.

[Laboratoriemedicins remisser och blanketter - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)

Vid misstanke herpes ska odlingsrör med rosa kork användas. Skickas för PCR-analys. Gnuggas i nedre fornix efter lokalbedövning. Remiss i VAS: PCR HSV+VZV.

På keratit-brickan ska det finnas:

2 brun chokladagar (bra medium för flertalet bakterier)
2 gul saboraaud/candidaagar (för svamp)
Virusrör för PCR med klar vätska (rosa eller blå kork)
En behållare med rostfria knivblad samt rör med Pagets saltlösning
Knivblad
Steril peang (2 st)

Välj remiss, allmän odling ögon, fyll i frågeställning och vilken antibiotika som sätts in.
Tejpa ihop plattorna. Skriv ut etiketter enligt VAS-manual eller be sköterskan.
Märk proverna med etikett och be sköterskan sända remissen i VAS.

Om proverna inte kan lämnas direkt till mikrobiologen bör de förvaras i rumstemperatur till transport kan ordnas. Agarplattor får ej plats i rörposten.

På baktlab kommer bakteriekolonierna att separeras med ytterligare utstrykningsteknik.

Behandling

Om behandlingen ska ske i öppen eller sluten vård bestäms av flertal faktorer. Generellt gäller att en allvarlig keratit ska behandlas i slutenvård, framförallt eftersom behandlingen innebär frekvent droppning även nattetid.

Antibiotikaval i slutenvård

Alternativ 1: En flaskkombination finns alltid på avdelningen. Extemporeberedning.
Klindamycin 20 mg/ml i 0,5% metylcellulosa +
Tobramycin 17,8 mg/ml i 0,5 % metylcellulosa

Alternativ 2: (om alt 1 ej är tillgänglig eller om alt 2 föredras)
Cerufloxim * (Zinacef®) 4%+
Levofloxacin (Oftequix®) 0,5%

En droppe i timmen (exempelvis i alt 2; cefuroxim hel timme, levofloxacin halvtimme). Om möjligt kan man starta behandlingen med en droppe var 15:e minut första timmen.

*Beredning av cefuroxim: 250 g pulver till injektionsvätska blandas med 6 ml NaCl och dras upp i 2 ml sprutor. Hållbarhet: 12 timmar i rumstemperatur och 3 dygn i kylskåp.

Cyclogyl 1% x 2 vid inre retning.

Antibiotikaval i öppenvård

Vid allvarlig keratit: kombination av två antibiotika. Exempelvis en fluorokinolon (Oftequix-levofloxacin) och kloramfenikol-Chloromycetin. Oftequix x 16 + Chloromycetinsalva x 5 (samt ev cykloplegika).

Vid mindre allvarlig keratit kan singelterapi övervägas.

